46ste jaar. — Nr 6.

Zaterdag 14 Januari 1899.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franc* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centmen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

Buitengewone Premie
aan onze geabonneerden.

PORTRET IN OLIEVERF.

Alle *geabonneerden* aan den *POSTRIJDER*, oude of nieuwe, hebben recht op eene artistieke premie, van het grootste belang.

Ingevolge eene overeenkomst welke wij gesloten hebben met **M. Th. LAFORCE**, kunstschilder van talent, zal ieder onzer geabonneerden **kosteloos** recht hebben op zijn PORTRET IN OLIEVERF, (grootte portret visietkaart) op houten paneel, 14 × 10, zonder kader.

Ofwel op eene prachtpremie van eene waarde van 25 *fr.* **voor fr. 6,50.** Deze premie bestaat in een PORTRET IN OLIEVERF, met eene aanzienlijke vergrooting der modellen visietkaart, in eenen prachtigen gulden en fluweelachtigen kader, stijl acanthe, groote 32 × 28 en geeft recht : 1e op de volstrekste gelijkenis, 2e op de ongeschonden teruggaaf per modelphotographiën.

Om eene dezer premiën te bekomen, is het voldoende aan den schilder eene goede photographie te sturen, vergezeld van een premie-bon.

Dit bon, dat al de noodige inlichtingen inhoudt, zal door ons geleverd worden aan elken geabonneerden die er de aanvraag zal van doen aan den uitgever van den *POSTRIJDER* (onder voorwaarde er eenen postzegel van 10 centiemen bij te voegen om de verzendingskosten te dekken).

Proeven dezer bijzondere premiën zijn tentoongesteld in de bureelen van den *POSTRIJDER der provincie Limburg*, Groote Markt, 37 & 39, te TONGEREN.

De personen die den *Postrijder* niet regelmatig zouden ontvangen, worden verzocht er ons onmiddellijk kennis van te geven.

TONGEREN, DEN 14 JANUARI 1899.

Een blik in 't verleden jaar 1898

Een blik over de groote mogendheden van Europa, bij dit nieuwe jaar te werpen, is natuurlijk

Troostend is het echter niet.

Allereerst valt onze blik op het Iberische Schiereilad, op **Spanje** en **Portugal**

Waar zijn de tijden, dat vloten van stoute zeevaardes de haven dier beide Koninkrijken verlieten, dat de Plaatsbekleeder van Christus paarde de grenslijn moest trekken, welke de helft der nieuwe wereld aan beide groote zeevarende en koloniseerende natiën toewees

De tijd, een geloofsverkondigers als een H. Franciscus Xaverius in het verre Oosten, in Azië en in Afrika, de wegbereiders waren voor het gezag der Christene vorsten in Europa !

Voor goed uitgespeeld is thans de groote rol, die Spanje en Portugal eenmaal in de wereldhitorie vervulden. Beiden zijn als half verdorde takken, waarin nog slechts een trage en ziekelijke omloop van sappen plaats heeft en welker verflenste bladen het eene voor, het andere na afvallen.

Frankrijk is voorzeker onder de Europeesche Staten nog altijd een van de grootste en machtigste ; beschikkende over machtige legers en vloten en over een uitgestrekt gebied, verspreid over alle werelddeelen !

Toch knaagt inwendig daar een kanker die doodelijk is. Het godsdienstelijk en zedelijk leven kwijnt bij alle standen. Wij hebben het bevolkingsvraagstuk slechts te noemen, om er aan te herinneren hoe het leven van het Fransche volk in de bron zelve is aangetast.

Zijn ondergang is slechts eene kwestie van tijd geworden.

Engeland, de groote wereldheerschappij bij uitnemendheid, welke door hare vloten over alle zeeën gebiedt en over millioenen onderdanen in alle werelddeelen den scepter heeft uitgestrekt, Engeland, hetwelk zijn kolossaal gebied nog elk jaar met duizenden mijlen ziet vergrooten, welks bevolking op eigen vaderlandschen grond in den loop van twee eeuwen, meer dan verzesvoudigde, — zou ook bij Engeland spraak kunnen zijn van verzwakking ?

Wij meenen : ja !

Om niet wijdloopig te worden, willen wij slechts enkele punten aanstippen : meer dan een derde van den Engelschen bodem, eenmaal door graanbouw ingenomen, ligt tegenwoordig tengevolge van de gedeeltelijke vernieling van den landbouw, geheel braak ; de Engelsche nijverheid, eenmaal oppermachtig in de geheele wereld, ziet zich reeds voor een aanzienlijk gedeelte verdrongen — in het Moederland door die van Duitschland, in de koloniën op nog veel bedenkelijker wijze door die van Japan en Australië.

De band, welke de groote Engelsche koloniën in Amerika, Afrika, Azië en Australië met het Moederland verbindt, is langzamerhand losgeraakt.

Wat baat het Engeland, millioenen uit te geven voor den aanbouw van reusachtige zeekastelen, terwijl het vaststaat, dat in oorlogstijd er toch niet over een genoegzaam getal bekwame aanvoerders, zeelieden, machinisten, enz. kan beschikt worden ?

De bittere armoede van zijnen grond en bevolking belet ook **Italië** grootmachtig te zijn, wat het zoo gaarne wenschte.

En **Rusland** ? De reusachtige kolos, die de aarde schijnt te bedreigen, rust slechts op voeten van potaarde, waarvan de tand van het nihilism met onverpoosden haat de brokken wegknaagt.

Duitschland alleen schijnt nog in Westelijk en Midden-Europa het beeld te vertoonen van een mannelijken leeftijd, even ver van den ouderdom als van de jongelingsjaren verwijderd, van ongebroken levenskracht en volle werkzaamheid — Gaan wij echter de zaken meer aandachtig na, dan zal ook hier blijken dat niet in gezonde levenskracht, doch in koortshitte de verklaring dezer buitengewone werkzaamheid moet gezocht worden ; dat de geheele nijverheid, alle takken van bestaan däär in werkelijkheid het beeld vertoonen van een stoomwerktuig, arbeid verrichtende onder de hoogste mogelijke drukking, op eene wijze, welke niet kan voortduren, zonder het werktuig zelf na betrekkelijken korten tijd geheel te vernielen.

Zoo is 't aanschijn van Europa !

In België mogen wij niet klagen over 1898.

De vakvereenigingen verkregen de wettelijke erkenning en de vlaamsche wet kwam tot stand.

De Boerenkrijg werd overal met veel pracht gevierd. De kiezingen voor kamer en Senaat liepen ten gunste der katholieke af, en de liberalen en socialisten kregen klopping naar de beste smaak.

De wet op de Burgerwacht werd gestemd en de Gilden en Onderlinge Bijstanden namen de grootste uitbreiding.

LEO XIII.

De Paus geniet tegenwoordig eene uitstekende gezondheid. Hij beschikt over zijne volle werkkracht en arbeidt dan ook zonder ophouden. Hij leest, schrijft of dicteert en houdt zich voortdurend bezig met kwesties die zijne aandacht vragen.

De voorschriften aan zijne nuntiën leest hij zelf voor en verandert wat hem niet volkomen schijnt. Steeds volgt hij de staatkundige vragen van den dag. Hij laat zich 's morgends de belangrijkste Italiaansche en buitenlandsche bladen voorlezen. Hij roept herhaaldelijk de kardinalen tot eene vergadering bijeen, die hij in persoon leidt.

Zijn geheugen is bijzonder sterk, en zelden vergist hij zich in eene gebeurtenis of een tijdstip, ook al liggen zij ver in het verleden. Zijne oogen zijn zoo sterk, dat hij bij het licht van ééne keers het fijnste schrift leest. De Heilige Vader is voortdurend opgewekt ; voor zwaarmoedigheid heeft hij geen tijd.

Bij een Indischen fakir.

Een Engelschman, die verleden zomer Indie bereisde, had het genoegen eens op een groot feestmaal bij een rijken indischen radjah in de binnenlanden tegenwoordig te zijn. Des middags zou een indische fakir op de groote binnenplaats eene voorstelling geven, en wat hij daarbij zag, verhaalt de reiziger op de volgende wijze :

Na eenige goocheltoeren met kaarten, ballen en ringen, die tot de gewone kunststukken ook van den westerschen goochelaar behooren, kondigde de fakir aan, dat hij den grooten toer met de mand ging verrichten. In tegenwoordigheid van het geheele gezelschap, bond hij zijn eenigen helper, een jongen van acht of negen jaar, die waarschijnlijk zijn zoon was, aan handen en voeten en plaatste hem zoo in eene groote vierkante mand, welke daarna met een groot, wit kleed werd toegedekt.

Dan nam de fakir een lang indisch zwaard en stak dit midden door de mand, waarin de jongen zat. Een pijnlijke kreet weerklonk en daarna was alles stil. Even later stak de fakir opnieuw zijn zwaard recht door de mand om het bebloed weer terug te trekken. Dit werd zoo vier of vijfmaal herhaald, zoodat het zwaard in alle hoeken der mand moest geweest zijn. Vervolgens legde de man zijn wapen neer, trok het kleed van de mand en voor het verbaasde publiek vertoonde zich niets dan eene ledige ruimte, terwijl de knaap van onder den stoel van een der aanwezigen te voorschijn kwam ! Hoe de jongen onder de oogen van het publiek, van meer dan honderd toeschouwers, uit de mand, die bovendien nog gesloten was, kon ontsnappen, bleef een raadsel.

Doch wij zouden nog andere dingen zien. De fakir nam een grooten bal in de hand, van dunne koord, welken hij, na een der einden in zijn zak te hebben gestopt, met alle kracht in de lucht wierp. Niettemin rees de bal langzaam de hoogte in tot hij in de wolken verdwenen was. Daarna beval de fakir den jongen op de koord te klimmen, wat deze aanstonds deed met al de vlugheid van een aap. Van lieverlede werd de knaap kleiner, totdat ook hij voor onze oogen verdwenen was.

Eenigen tijd duurde het, alvorens de fakir zich weer met den verdwenen jongen bemoeide, daar hij in dien tusschentijd eenige toeren van minder aanbelang verrichte. Maar dan begon hij den knaap bij zijn naam te roepen en hem te bevelen naar beneden te komen. Er kwam als antwoord van boven, dat hij niet wilde. Na verschillende herhaalde vergeefsche pogingen te hebben aangewend, riep de fakir uit, dat zoo hij niet naar beneden kwam, hij zou gedood worden, doch weer kwam er een ontkennend antwoord.

De schijnbaar woedende man greep daarop een lang mes, hield dat tusschen de tanden en klom met handen en voeten tegen de koord op. Ook hij verdween spoedig voor onze oogen en aanstonds daarop klonk er een afgrijselijke kreet door de lucht en begonnen er tot groote ontzetting der toeschouwers langzaam bloeddruppels te vallen. Even daarna tuimelden achtereenvolgens de beenen, de romp en het hoofd van den knaap naar beneden, en gleed de fakir met het bebloede mes weer langs de koord naar omlaag.

Vervolgens legde hij de overblijfselen van den jongen met de koord onder een kleed, en toen hij dit weder wegtrok, kwam de knaap gezond en wel, zonder eenig zichtbaar teeken van geweld, te voorschijn !

Waar het geheim van deze dingen moet gezocht worden — wij weten het niet. Door suggestie kan men wel iemand de zaken laten zien, die men wenscht, doch suggestie van een honderdtal personen is wel wat te sterk.

De « voddenrapers » der woestijn.

Ze zijn even belangwekkend als talrijk, deze wilde voddenrapers, die de natuur als het ware er toe bestemd heeft, voor het welzijn der menschen te zorgen. Inderdaad zijn deze onvermoeide werkers voor de openbare gezondheid slechts ten gevolge van hunne weldadige rol sympathiek, hunne persoonlijkheid bezit hoegenaamd geene beminnelijke trekken. Hun eenige verdienste bestaat, zooals gezegd is, in de zending, die hun door moeder natuur is opgedragen.

Daar is ten eerste de jakhals, deze groote zigeuner der woestijn. Zijn onmetelijk rijk omvat Perzië, Arabië, Syrië en Egypte. Iederen nacht weerklinkt zijn afschuwelijk, langgerekt en klagend gebrul door dit uitgestrekte gebied.

Natuuronderzoekers beweren, dat de jakhals, door honger gedreven, dikwijls menschen aanvalt. Maar deze gevallen komen uiterst zelden voor. Hij leeft van den roof van doode dieren ; hij is meer dief dan moordenaar, die verrot vleesch met gretigheid verslindt. De jakhals is een eigenaardig dier. In den heerlijken stillen Afrikaanschen sterrennacht, klinkt plotseling een afschuwelijk gehuil door de woestijn, dat dadelijk door duizend dergelijke kreten beantwoord wordt Het is alsof de natuur in een wild oproer opstaat tegen den mensch.

Dit huilen der jakhalzen is met niets te vergelijken. Het is een doordringende bloeddorstige kreet, die door merg en been dringt. De gieren zijn naar hun nest gevlogen om te rusten, de jakhalzen treden voor hen in de plaats. Hebben geene overdag voor 's menschen gezondheid gezorgd door het verrotte vleesch en in ontbinding verkeerende lijken te verslinden, zoo reinigen de jakhalzen op dezelfde wijze de lucht gedurende den nacht. Ze zijn de nachtelijke doodgravers der woestijn.

Werpen wij een blik in de afrikaansche dorpen, door palmen overschaduwd. Wij vinden hier een anderen wilden voddenraper : de hyena. Hoe vriendelijk deze oasis in de woestijn er ook uitzien, hoe verfrisschend en weldadig voor het oog, inderdaad zijn ze onaangenaam en weerzinwekkend.

Hier bekommert zich niemand om de lijken der dieren die in groote menigte de lucht verpesten. Maar wanneer de nacht is aangebroken, dan sluipt de hyena uit hare schuilplaats te voorschijn, met hare fonkelende oogen doorzoekt zij het land, en als het eerste zonlicht aan den hemel rijst, vindt men geen aas meer, geen lijken. Daarom zijn de bewoners der afrikaansche dorpen bij den aanblik van de hyena niet bevreesd. Want ze weten zeer goed, welke groote rol van hygiënische beteekenis ze in hun leven speelt.

Trots de groote diensten, die ze den woestijnbewoner bewijst, is de hyena een weerzinwekkend dier. Laf en argwanend, vreest ze den mensch. Het schijnbaar wilde en onverschrokken dier kan door een gewonen stok op de vlucht worden gedreven. Als haar dapperheid met haar kracht overeenkwam, was ze zeker het gevaarlijkste roofdier der woestijn. Onder beschutting der duisternis, sluipt ze de dorpen binnen en steelt vee, om het zoolang in haar hol te bewaren, tot het verrot is.

Sympathiek, als men ten minste in dezen samenhang van sympathiek kan spreken, is de Prekari van Amerika. Hij kan de voddenraper bij uitstek genoemd worden en men moest hem eigenlijk met de werktuigen van den menschelijken voddenraper afbeelden. Hij heeft een sierlijke gestalte, is uiterst levendig, heeft verstandige, heldere oogen, en lang zijdeachtig haar. Hij leeft meest in gezelschap en hecht zich, evenals een trouwe hond, met groote aanhankelijkheid en dankbaarheid aan den mensch.

De Prekari's komen gewoonlijk in zeer groote troepen samenrennen en verdwijnen weer even snel. Vanwaar ze komen, waarheen ze gaan, men weet het meestal niet. Ze loopen zoo snel mogelijk ; dat is hun bestemming, hun natuurlijke roeping en niets kan ze tegenhouden : moeras noch bosch, rivier noch berg, hitte noch koude.

Ze loopen in een langen stoet : eerst de aanvoerder, de beste looper, dan de groote kudde, de wijfjes, de jongen, en eindelijk de oude dieren. Nergens een nakomer of een rebel ; alles gaat met de grootste orde toe. Op hun tocht oefenen ze hun hygiënische rol uit. Al wat verrot of dood is op hun weg wordt opgevreten : dieren, planten, insecten en menschenlichamen. Niets wordt vergeten, niets onopgemerkt gelaten, en achter hen laten zij een vrij, gezond terrein en frissche gezonde lucht !

Jakhals, hyena en prekari zijn de beste voddenrapers der woestijn. Bij hen behoort het groote leger van andere dieren, die hun rijk in de lucht hebben, als gier en ooievaar, ibis en marabu of op het vasteland bij voorbeeld de fingo, of eindelijk in water en moeras de vele slangensoorten. Zoo laat de natuur in haar grootsche samenstelling de voor menschen weerzinwekkende dieren de voorschriften der hygiëne uitvoeren.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

Genootschap van den H. Vincentius à Paulo. — Er zal een lieldadigheidssermoon gepredikt worden, op zondag 22 Januari aanstaande, in O. L. V. kerk, onder de mis van half twaalf, door den Eerwaarden Pater Etienne, oversten van 't klooster der Karmelieten te Brussel.

Ontvangen voor het werk der **verlaten kinderen** (of Martelaars), de som van 14 franken rondgehaald op een Bruilofsfeest na het zingen van een lied door Me A. M.

Wij vernemen dat de lokalen der **School van Huishoudkunde**, welke de Damen der HH. Harten en der Aanbidding, Boulevard Sint-Materuus, gaan openen, toegankelijk voor het publiek zullen zijn, morgen zondag van 9 tot 11 ure 's morgens en van 3 tot 5 ure 's avonds.

De kinderen die kosteloos de lessen willen volgen, kunnen zich van heden af laten inschrijven.

De leergangen zullen alle dagen, in het fransch en in het vlaamsch, gegeven worden, van 8 1/2 tot 12 ure en van 1 1/2 tot 4 ure, uitgezonderd donderdag morgend en zaterdag namiddag. Wij kunnen de ouders deze nieuwe instelling niet genoeg aanbevelen. Zij is geroepen om de opvoeding hunner kinderen te voltrekken, en om ze rechtstreeks te bereiden tot de roeping welke zij later aan den familiehaard en in de maatschappij, te vervullen zullen hebben.

Militie. — Zijn leden benoemd der militieraden voor de lichting van 1899 in de provincie Limburg :

Arrondissement Tongeren : — Werkend voorzitter ; M. Coart J. provinciaal raadslid te Tongeren.

Plaatsvervangers des voorzitters : M. de Caritat de Peruzzis E. id. te Lanaeken ; M. Delvoie id. te Tongeren.

Arrondissement Hasselt : — Werkend voorzitter : M. Croonenberghs A. provinciaal raadslid te Hasselt :

Plaatsvervangers des voorzitters : M. Byvoet, id. te Hechtel ; Nagels, id. te St-Truiden.

Werkend lid : M. Portmans burgemeester te Hasselt.

Plaatsvervangers van het werkend lid : M. Verkissen, F. burgemeester te Maeseyck ; M. Polleunus E. id. te Spalbeek.

Zijn benoemd als militaire leden van de herzieningsraden :

M. Devos, luitenant-colonel, 11e linie regiment, Fraets, majoor, id.

Bruyninckx, kapitein-commandant der gendarmerie.

Plaatsvervangende leden : Niffle, majoor, 11e linie regiment ; De Malle, id. id. Voets, kapitein-commandant id.

Op de markt van TONGEREN van donderdag waren te koop gesteld : 411 paarden, 50 koeien en kalveren, 1 schaap, 255 vette varkens, 1307 biggen, 219 loopers.

Buurtspoorwegen. — Het net der buurtspoorwegen, in onze provincie, breidt zich steeds verder uit.

De lijn Hasselt -Herck-de-Stad, zal weldra aangelegd worden.

Heden is er kwestie, zooals wij het reeds vroeger gevraagd hadden, de gansche streek die zij doorloopt te verbinden door eene lijn van Stevoort naar Wellen door Alken.

Deze lijn zou rechtstreeksche betrekkingen daarstellen tusschen Tongeren en verschillige belangrijke dorpen, waar het kweeken en het vetten van het vee zeer uitgebreid zijn.

Kanton Loon. — Op aandringen van onze geachte volksvertegenwoordigers, geeft thans, sedert den 1e Januari laatstleden, de expresstrein vertrekkende uit Luik om 1.38 en aankomende te Tongeren om 2.22 correspondentie met den trein vertrekkende uit Tongeren naar Borgloon.

De inwoners van Borgloon en omstreken, zullen dit nieuws met genoegen vernemen.

Borgloon. — De maatschappij « Looz-Velo » is in hare laatste vergadering overgegaan tot de kiezing van eenen voorzitter in vervanging van M. Roberti, notaris te Mechelen-aan-Maas benoemd.

M. Georges Wagemans, ondervoorzitter, werd met eenparigheid van stemmen voorzitter en M. Félix Copis, ondervoorzitter gekozen.

Cuttecoven. — M. Strauven komt burgemeester der gemeente benoemd te worden.

Rutten. — Sedert geruimen tijd reeds, wordt er alhier bijna over niets anders meer gesproken dan over onze nieuwe fanfarenmaatschappij.

Eere de Hoog Geachte en nobele familie de Grunne, welke door hare milde geldelijke ondersteuning het hare zal bijdragen om de nieuwe fanfaren in het leven te roepen.

Eere den Heer E. Marechal welke geene moeite ontziet om de nieuwe maatschappij in vollen bloei te zien.

Een deel der speeltuigen zijn reeds aangekomen, de overige verwacht men den 15 Januari, ze komen uit het huis : GEBROEDERS DE CART van Lier.

Vooruit mannen, toont dat de jeugd van Rutten ook vatbaar is voor de muziek, voor die schoone kunst die hart en ziel streelt.

De eerste solfège oefenin en gingen wonderwel vooruit. Met onvermoeide aandacht, volgden de muziekanten de lessen van den Heer Mangelschots, Bestuurder der fanfaren van Piringen ; zij hingen aan zijne lippen. En zulks is geene verwondering, want wil men vrucht trekken uit zijne lessen, zoo moet men met aandacht zijne raadgevingen aanhooren om ze, desnoods, in toepassing te kunnen brengen.

Van af 15 Januari beginnen de oefeningen met instrumenten regelmatig.

Hopen wij dat met 1e Mei 1899 onze nieuwe Fanfaren onze beroemde en schoone processie, van den H. Evermarus zal kunnen vergezellen.

Allons mannen, met moed aan het werk en alles komt klaar.

Eere aan al diegenen welke ze verdienen, zoowel aan die heeren welke door geldelijke middelen de nieuwe muziekmaatschappij ondersteunen, alsmede aan die welke zulke edele kunst in het leven hebben geroepen, alsook aan hunnen onvermoeibaren leermeester, den heer Mangelschots van Piringen, die voor niets achteruitdeinst om onze Ruttensche jeugd de muziekkunst aan te leeren. Eendracht maakt macht Hand aan hand, onder de grootste eendrachtigheid en de zaak der nieuwe fanfaren zal en moet lukken.

Ten slotte een woord van dank aan de heeren De Cart voor hunne schoone en fijn afgemaakte speeltuigen. EEN RUTTENAAR, DJEF.

Hern-St-Hubert. — Zondag had de maandelijksche vergadering plaats van het Matigheidsgenootschap voor volwassenen, opgericht door den heer Senden den 28 Mei 1898, onder de aanroeping van de HH. Aloisius en Joannes Berchmans.

M. F. Willems gaf lezing der standregelen, waarna men overging tot de nazeining der rekeningen.

DE HUT
VAN
ONKEL TOM

37ste VERVOLG.

Kort vóór dat de verkooping begon, zag hij een kort, breed, grof gespierd man, met een geruit hemd, dat op de borst ver openhing, en met eene beslijkte versleten broek, zich met de ellebogen door het gedrang werken, gelijk iemand, die niemand ontziet die hem in en weg is. Zoo kwam hij naar de groep en begon deze systematisch te onderzoeken. Zoodra Tom dien man zag aankomen, voelde hij een onwillekeurig angstig afgrijzen voor hem, dat nog toenam toen hij dichterbij kwam. Hoewel kort, was hij blijkbaar van reusachtige lichaamskracht. Zijn rond, kogelvormig hoofd, zijne groote, lichtgrijze oogen met hunne ruige, vlaskleurige wenkbrawen, en geheel zijn stroef, gerimpeld, door de zon verbrand gezicht waren zeker niet innemend ; zijn groote, grove mond werd zichtbaar uitgezet door eene groote pruim tabak, waarvan hij het sap nu en dan met buitengemeene kracht en onbeschaamdheid uitspoot ; zijne handen waren onevenredig groot, behaard, bruin gebrand door de zon, zeer morsig en met lange nagels, in een zeer vuilen toestand, voorzien. Deze man onderzocht den troep met bijzondere vrijpostigheid. Hij greep Tom bij de kin en trok zijnen mond open, om zijne tanden te bezichtigen ; liet hem zijne mouw opstroopen, om zijne spieren te toonen ; liet hem zich omkeeren, stappen en springen, om te zien of er niets aan zijne beenen scheelde

— Waar zijt ge opgebracht ? vroeg hij :

— In Kentucky, meester, antwoordde Tom, rondziende als ware het naar verlossing.

— Wat hebt gij daar gedaan ?

— Ik had het opzicht over mijns meesters hoeve, antwoordde Tom.

— Nog al waarschijnlijk, zegde de andere kortaf en ging verder.

Voor Adolf bleef hij slechts een oogenblik staan, spuwde een klad tabaksap over zijne glimmend gepoetste laarzen en keerde zich met een verachtelijk Hm ! van hem af. Voor Suze en Emmeline bleef hij wederom staan. Hij stak zijne grove, vuile hand uit en trok het meisje naar zich toe ; streek die hand over haren hals en hare borst, betastte hare armen, bekeek hare tanden en stiet haar toen weder naar hare moeder, wier geduldig gezicht echter toonde, wat zij bij elke beweging van den afschuwelijken vreemdeling uitstond.

Het meisje was verschrikt en begon te schreien.

— Houd op daarmede, gij heks, zegde de verkooper ; geen gebalk hier ; de verkooping zal beginnen.

En de verkooping begon.

Adolf werd voor eene aanzienlijke som toegeslagen aan den jongen heer, die te voren zijn voornemen had te kennen gegeven om hem te koopen. De andere bedienden vielen verschillende bieders ten deel.

— Kom op nu, jongen, hoort ge niet ? zegde de verkooper tegen Tom.

Tom stapte op den blok en zag angstig om zich heen. Alles scheen ondereengemengd tot een verward, onduidelijk rumoer ; het gekakel van den verkooper, die in het engelsch en fransch zijne hoedanigheden opvijzelde, en het snelle kruisvuur der bieders, insgelijks in het fransch en engelsch, en bijna in een oogenblik, naar het hem voorkwam, viel de hamerslag bij de laatste lettergreep van het woord dollars, toen de verkooper zijnen prijs noemde. Tom was toegeslagen. Hij had een meester.

Hij werd van den blok geduwd. De korte man met het rond hoofd greep hem bij den schouder, duwde hem aan eenen kant en zegde met eene grove, gebiedende stem : Blijf daar staan.

Tom hoorde en zag bijna niets meer ; doch het bieden ging maar voort, ratelende en klaterende nu in het fransch, dan in het engelsch. Wederom valt de hamer. Suze is verkocht. Zij stapt van den blok, blijft staan, ziet angstig verlangend om ; haar dochter strekt de handen naar haar uit. Zij ziet vol zielangst den man die haar gekocht heeft, een fatsoenlijk man van middelbare jaren, met een goedaardig gezicht.

— O meester, wees toch zoo goed en koop mijne dochter ook.

— Ik zou wel willen, maar ik vrees dat zij te hoog zal gaan, antwoordde hij met eenen blik van smartelijke belangstelling naar het jeugdige meisje, dat nu op het blok staat en verschrikt en angstig om zich heenziet.

Het bloed stijgt gloeiend in hare anders bleeke wangen, hare oogen hebben een koortsigen glans, en hare moeder slaakt een kermenden zucht, daar zij ziet dat zij zoo schooner is, dan zij haar nog ooit gezien heeft. De verkooper neemt zijn voordeel waar, houdt eene woordenrijke lofrede in het fransch en engelsch, en het bieden begint nu met buitengemeene drift.

— Ik wil alles doen wat maar redelijk is, zegt de heer met het goedaardige gezicht, en hij biedt mede ; maar weldra loopt de prijs te hoog voor zijne beurs. Hij zwijgt ; de verkooper wordt warmer ; maar het bieden verflauwt toch langzamerhand. Het blijft nu nog maar aan den gang tusschen een oud aristocratisch burger en onze kennis met het ronde hoofd. De burger biedt nog eenige malen en ziet zijnen mededinger daarbij verachtelijk aan ; maar de man met het ronde hoofd wint het van hem in hardnekkigheid en geheime zwaarte van beurs ; en de strijd duurt nog maar een oogenblik ; de hamer valt, hij heeft het meisje met lichaam en ziel, als God haar niet bijstaat.

Haar meester is M. Legree, eigenaar eener katoenplantage aan de Roode Rivier. Zij wordt naar de perk geduwd, waar Tom en nog twee andere mannen staan, en wordt al schreiende weggebracht.

De goedaardige heer heeft spijt, maar het is iets dat alle dagen gebeurt. Men ziet meisjes en moeders bij die verkoopingen altijd schreien. Er is niets aan te doen, enz., en hij gaat met zijn nieuw koopje naar een anderen kant heen.

Twee dagen later zond de procureur der Christelijke firma B. en Comp te New-York dezen het geld over. Op den rug van den wissel, dien deze heeren ontvingen, mochten zij wel deze woorden schrijven van den grooten Betaalmeester, met wien zij eens hunne rekening moeten sluiten : Hij vergeet het geroep der ellendigen niet.

EEN-EN-DERTIGSTE HOOFDSTUK.

DE OVERTOCHT.

Op het benedendek van eene kleine, slechte stoomboot op de Roode Rivier zat Tom, met ketenen aan de handen, ketenen aan de voeten, en eene grootere zwaarte dan van ketenen op het hart. Alles was uit den hemel verdwenen, de maan en de sterren ; alles was hem voorbijgevlogen, gelijk de oevers en het geboomte hem nu voorbijvlogen, om nooit weder terug te komen. Zijn tehuis in Kentucky, met vrouw en kinderen, en de menschlievende eigenaars ; zijn tehuis bij St-Clare, met al de weelde en pracht daarvan ; Eva met hare gouden lokken en hare oogen als die eener heilige ; de trotsche, vroolijke, innemende, schijnbaar onverschillige en toch altijd goede en vriendelijke St-Clare ; zijne uren van gemak en vrijen tijd, alles weg ! en wat schoot hem in plaats daarvan over ?

Het is eene der grootste bitterheden van het slavenlot, dat de neger, zoo vatbaar voor streelende indrukken, wanneer hij in eene beschaafde familie den smaak en het gevoel heeft aangenomen, die als ware het de atmosfeer van zulk een verblijf uitmaken, er niet te minder aan blootstaat om de slaaf van den gemeensten, ruwsten meester te worden, evenals een stoel of eene tafel, die eens een prachtig salon versierde, eindelijk geschonden en geschaafd in de gelagkamer eener gemeene herberg of in een schuilhoek van schandelijke ontucht komt. Het groote verschil is hierin gelegen, dat de tafel of stoel niet voelen kan, en de mensch wel ; want zelfs de wettelijke bepaling, dat hij « als persoonlijk eigendom en roerend goed zal geacht, gehoord, geteld en toegewezen worden, » kan zijne ziel niet uitdelgen, met hare eigen kleine wereld van herinneringen en verlangens, van hoop, vrees en liefde.

M. Simon Legree, Tom's meester, had op verschillende plaatsen te Nieuw-Orleans slaven gekocht, te zamen acht in getal, en hen paar aan paar geboeid naar de stoomboot *De Zeerover* gedreven, die aan het hoofd lag, gereed om de Roode Rivier op te varen.

— Sta op !

Tom stond op.

— Doe dien halsdoek af ! en toen Tom, door zijne kluisters belemmerd, dit begon te doen, hielp hij hem, door hem den halsdoek met geene zachte hand van den hals te trekken, en stak dien vervolgens in zijnen zak.

Nu keerde Legree zich naar Tom's kist, die hij te voren reeds had doorzocht, haalde eene oude broek en een versleten jas, die Tom gewoon was voor het stalwerk aan te doen, voor den dag en zegde, nadat hij Toms handen van de boeien had ontdaan, naar eenen hoek tusschen de kisten wijzende :

— Ga daar, en trek die aan.

Tom gehoorzaamde en kwam weldra terug.

— Trek uwe laarzen uit, zegde Legree.

Tom deed dit.

— Daar, vervolgde Legree, hem een paar lompe en sterke schoenen toewerpende, gelijk door slaven gedragen werden, trek die aan.

Tom had bij zijne verwisseling van kleederen niet vergeten zijn beminden bijbel in zijnen zak te steken ; en het was gelukkig voor hem dat hij dat gedaan had, want toen Legree hem de handboeien weder had aangedaan, begon hij op zijn gemak de zakken der afgelegde kleederen te doorzoeken. Hij haalde er een zijden zakdoek uit en stak dien in zijnen zak. Verscheidene kleinigheden, die Tom had bewaard, voornamelijk omdat hij er Eva eens mede vermaakt had, bekeek hij met een verachtelijk gebrom en smeet ze over zijnen schouder in de rivier.

Daarna vond hij Tom's methodistisch gezangboek, dat deze in zijne haast had vergeten, en bladerde het door.

— Hm, vroom, nog al ! Dus gij, hoe heet gij ook weer, gij behoort tot de kerk, he ?

— Ja, meester, antwoordde Tom op vasten toon.

— Welnu, dat zal ik u spoedig afleeren ; ik wil niet van die galmende, zingende, biddende negers op mijne plaats hebben ; onthoud dat. Pas op nu, zegde hij, met zijnen voet stampende en Tom een dreigenden blik toewerpende, ik ben uwe kerk nu, verstaat ge ; gij moet zijn wezen wat ik zeg.

Iets in het binnenste van den zwarten man antwoordde : « Neen ! » en alsof de stem van een onzichtbaar wezen sprak, hoorde hij de woorden van een ouden profeet, welke Eva hem zoo dikwijls voorgelezen had : « Vrees niet, want Ik heb u verlost ; Ik heb u bij uwen naam geroepen, gij zijt de mijne. »

Doch Simon Legree hoorde geene stem. Die stem is eene, welke hij nooit zal hooren. Hij gluurde Tom, die met neergeslagen oogen voor hem stond, slechts even aan en ging heen. Hij bracht Tom's koffer, die een overvloedigen en netten voorraad van kleederen bevatte, naar voren, waar hij spoedig door het bootsvolk werd omringd. Met veel gelach over de negers, die gentlemen wilden zijn, werd het goed, stuk voor stuk, aan den een en ander overgedaan, en eindelijk de koffer bij opbod verkocht. Het was eene aardige grap, dachten allen, vooral, als men zag hoe Tom zijn goed nakeek, terwijl het hier en daar heenging ; en dan de verkoop van den koffer, die was nog grappiger en veroorzaakte een overvloed van geestigheden.

Toen dit gedaan was, kwam Simon Legree weder naar zijnen eigendom zien.

— Nu, Tom, zijt gij van alle bagage bevrijd, ziet ge. Pas goed op die kleêren ; het zal lang genoeg duren eer gij andere krijgt. Ik versta de kunst om negers zorgvuldig te maken ; een costuum moet bij mij een jaar duren.

Legree ging vervolgens naar de plaats waar Emmeline zat, aan eene andere vrouw vastgekluisterd.

— Wel, liefje, zegde hij, haar onder de kin strijkende, houd maar moed.

De onwillekeurige blik van schrik en afgrijzen, waarmede het meisje hem aanzag, ontsnapte hem niet. Hij fronste dreigend zijne wenkbrauwen.

— Geene kuren, meid. Gij zult een plezierig gezicht zetten als ik u aanspreek, hoort gij. En gij, oude gele maneschijn, zegde hij, de mulattin aan wie Emmeline was vastgekluisterd eenen duw gevende, zet ook zulk een gezicht niet. Ik zal u wel vriendelijker leeren kijken, dat zeg ik u.

— En ik zeg u allen, zegde hij, een paar schreden achterwaarts doende ; ziet mij aan, ziet mij aan, ziet mij vlak in de oogen, vlak in de oogen, zeg ik. En bij elke poos zwijgen stampte hij met den voet

Als door tooverij werden aller oogen op de groenachtig grijze oogen van Legree gericht.

(Wordt voortgezet.)